

Atnaujintas ugdymo turinys: kaip dirbsime?

Nadia Venskuvienė,
Ugdymo turinio departamentas, Nacionalinė švietimo
agentūra
2023

Nauji dalykai

Dalykų grupė ir dalykas	Komentaras
Dorinis ugdymas	
Musulmonų sunitų tikyba	
Kalbos	
Lietuvių kalba (pagal mokėjimo lygius)	Pradėta 2022 m.
Užsienio kalba (antroji)	Planuojama papildyti ispanų, lenkų, ukrainiečių kalbomis
Visuomenis ugdymas	
Visuomeninis ugdymas	Pradinėse klasėse
Filosofija	Viduriniame ugdyme
Ekonomikair verslumas	Viduriniame ugdyme
Geografinės informacinės sistemos	Viduriniame ugdyme
Matematika, gamtos mokslai ir technologijos	
Gamtos mokslai	1-8 kl.
Inžinerinės technologijos	Viduriniame ugdyme
Astronomija	Viduriniame ugdyme
Meninis ugdymas	
Medijų menas	Viduriniame ugdyme
Menų istorija	Viduriniame ugdyme
Taikomosios technologijos	Viduriniame ugdyme
Fizinis ir sveikatos ugdymas	
Gyvenimo įgūdžiai	Pradiniame ir pagrindiniame ugdyme

Kokie elementai keitėsi

2008 m. bendrosios programos
Dalykinės ir bendrosios kompetencijos.
Remtasi atnaujintųjų žiniomis.
Mokymosi turinys 100 proc. ugdymo laiko.
Mokymosi turinys pateikiamas koncentrais dvejįs metams.
Mokymosi turinys sumažintas atsisakant kai kurių temų arba perkeltant į aukštesnes klases.
Bendrosios ir integruojamosios programos.
Trys pasiekimų lygių požymiai.

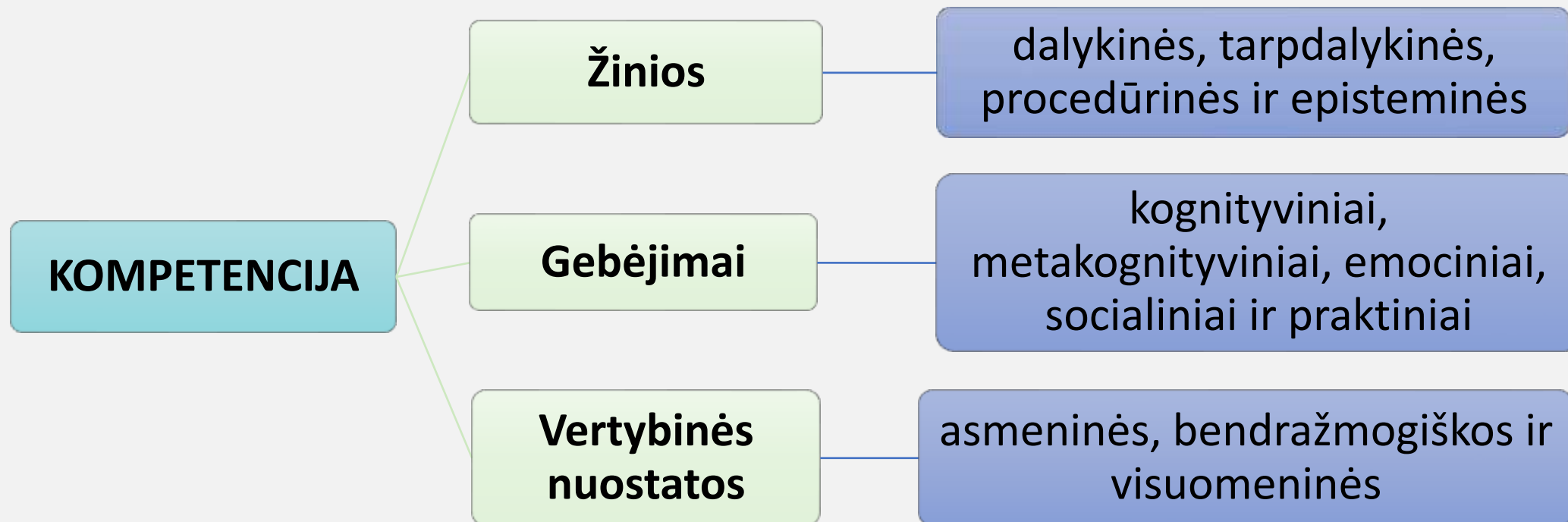
2022 m. bendrosios programos
Kompetencijos.
Vaiko raidos aprašas, konsultacijos.
Mokymosi turinys 70 proc. mokymosi laiko. Dėl 30 proc. laiko sprendžia mokytojas (išskyrus vidurinį ugdymą).
Atsisakyta mokymosi turinio pasikartojimo. Daugumoje BP mokymosi turinys pateikiamas kiekvieniems metams. Pagal galimybes užtikrinama horizontali dermė.
Mokymosi turinys atnaujintas orientuojantis į siekinius: • stiprinti asmens savybių ir vertybių ugdymą; • sukurti sąlygas kiekvienam mokiniui įgyti aukštesnius pasiekimus.
Integruojamosios programos ir kitas aktualus turinys įtrauktas į su turiniu susijusių dalykų bendrąsias programas.
Keturi pasiekimų lygių požymiai (išskyrus priešmokyklinį ugdymą).

Kompetencijos apibrėžimas Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme

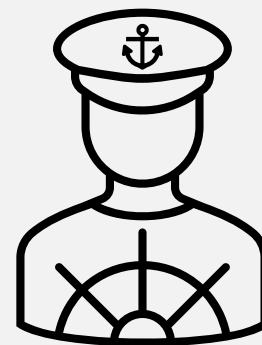
Gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

Kompetencijos apibrėžtis Bendrosiose programose

Svarbu suprasti, kad...

- Kompetencijų ugdymas nėra atskiras mokomasis dalykas.
- Kompetencijos yra ugdomos mokantis.
- Kompetencijos ugdomos dalyko turiniu.
- Kompetencijos vertinamos skirtingais mokymosi etapais.
- Įgytos kompetencijos – mokinio patirtis.

Kompetencijų ugdymas – tęstinis procesas

- **Kompetencijų ugdymui(si) reikia ilgesnio laiko**, todėl norint priimti teisingus sprendimus dėl mokinio pasiektų ugdymosi rezultatų, tarpiniai momentiniai vertinimai turi būti orientuoti į kokybinį **grįžtamąjį ryšį**, vengiant skaitinės vertinimo išraiškos.
- **Kompetencijos atsiskleidžia per veiklą**. Jų raiškos būdai gali būti patys įvairiausi, todėl norint gauti išsamią ir visapusišką informaciją apie mokinių ugdymą(si), būtina naudoti skirtingus vertinimo metodus, kad mokiniai galėtų įvairiais būdais pademonstruoti savo ugdymosi rezultatus. Keli vertinimo informacijos šaltiniai sudaro sąlygas priimti pagrįstus ir patikimus sprendimus apie ugdymą(si).
- **Vienas iš kompetencijos dėmenų yra vertybinės nuostatos**. Vertybes geriausiai atskleidžia mokinio pasirinkimai ir veikla, kurie parodo, ar vertybės yra įsisąmonintos, ar tik deklaruojamos.
- **Mokantis klaidos yra neišvengiamos, todėl svarbu kurti tokią ugdymo(si) aplinką**, kur klaidos vertinamos kaip postūmis mokytis, įveikti sunkumus, ugdytis atkaklumą ir atsparumą.

Kompetencijos atnaujintose Bendrosiose programose

Komunikavimo kompetencija

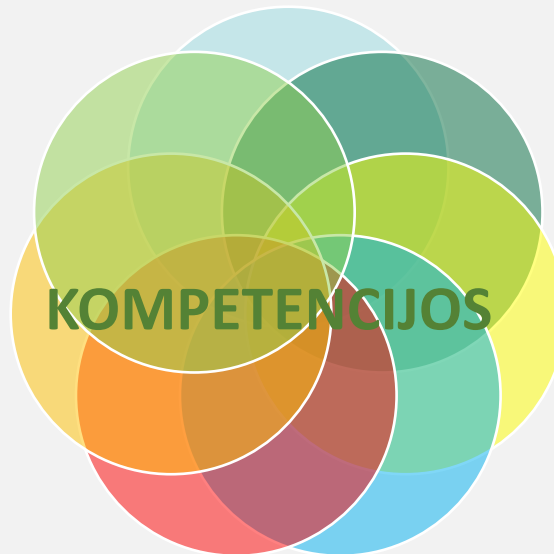
tai gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis komunikavimo priemonėmis ir technologijomis

Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

tai asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata

Kūrybiškumo kompetencija

tai sau ir kitiems reikšmingų kūrybinių idėjų, produktų, problemų sprendimų tyrinėjimas, generavimas, kūrimas, vertinimas, išlaikant darnų santykį su savimi ir aplinka

Skaitmeninė kompetencija

tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu

Pažinimo kompetencija

tai motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį. Ši kompetencija apima dalyko žinias ir gebėjimus, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus. Mokyklinis pažinimas reikalauja valios, pastangų ir atkaklumo

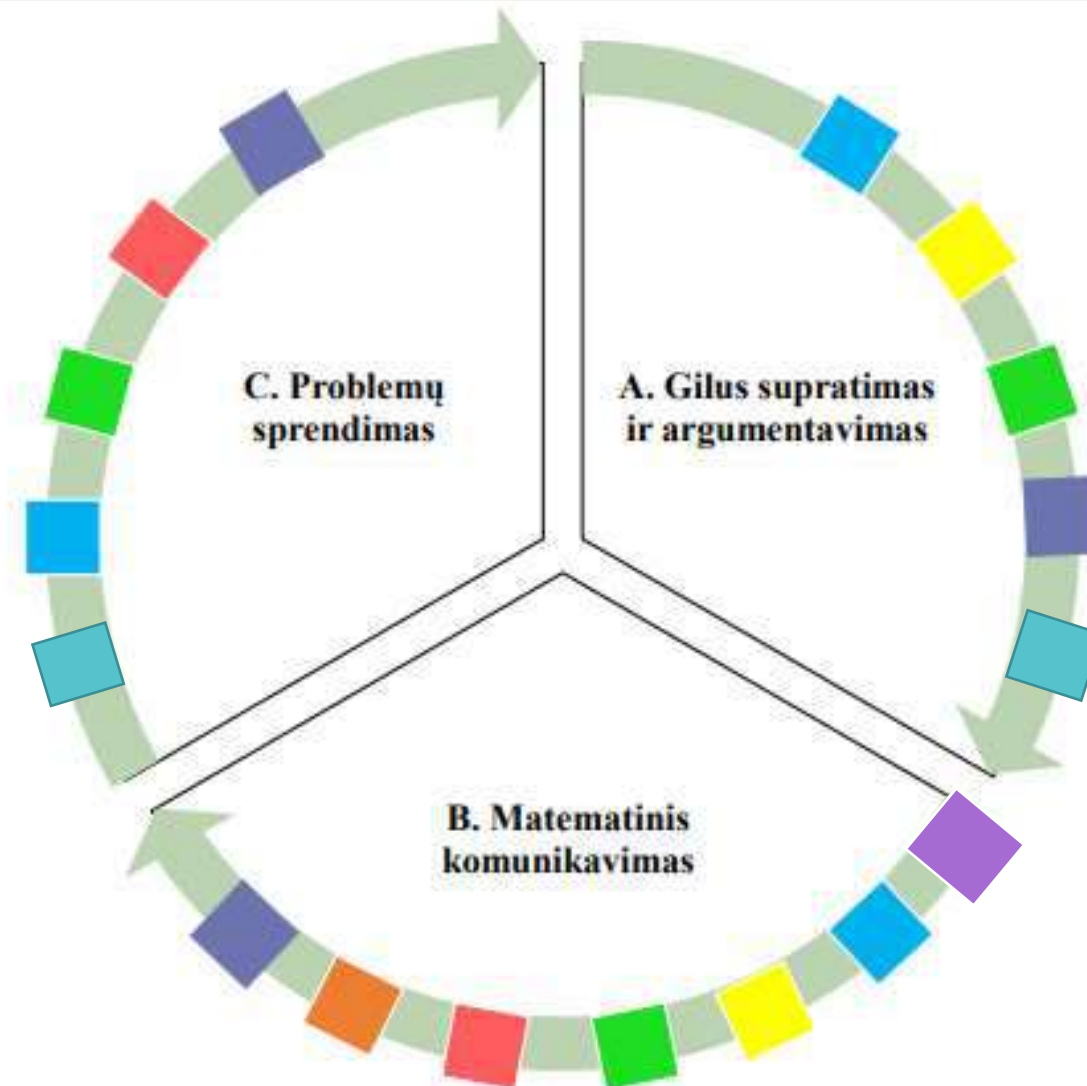
Pilietiškumo kompetencija

tai pilietinis tapatumas ir pilietinė galia, grįsta vertybėmis, nuostatomis, žiniomis ir praktinio veikimo gebėjimais, įgalinančiais kartu su kitais atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą

Kultūrinė kompetencija

tai kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu

Kompetencijų ir matematikos pasiekimų sričių sąsajos

Ugdymo turinio dermė

- Bendrosiose programose numatyta **vertikali** ir **horizontali** turinio dermė, galimi **tarpdalykiniai ryšiai**, nurodyta, kaip juos prasmingai atskleisti, įtraukiant tarpdalykines **Gairėse** pateiktas temas:
 - asmens galios,
 - kultūrinis identitetas ir bendruomeniškumas,
 - darnus vystymasis.

Temos parinktos, atsižvelgiant į jaunam žmogui aktualius klausimus: santykis su pačiu savimi, prasmės siekis, tautos ir valstybės praeitis, dabartis ir ateitis, globalaus pasaulio keliami ekologiniai, socialiniai ir ekonominiai iššūkiai.

Horizontali turinio dermė:

Dorinis
ugdymas

Kalbinis
ugdymas

Matematika

Gamtos
mokslai

Visuomeninis
ugdymas

Meninis
ugdymas

Technologijos

Fizinis ugdymas

Vertikali turinio dermė:

Priešmokyklinis ugdymas

1-2 klasė

3-4 klasė

5-6 klasė

7-8 klasė

9-10 klasė

11-12 klasė

Lietuvių kalba ir literatūra

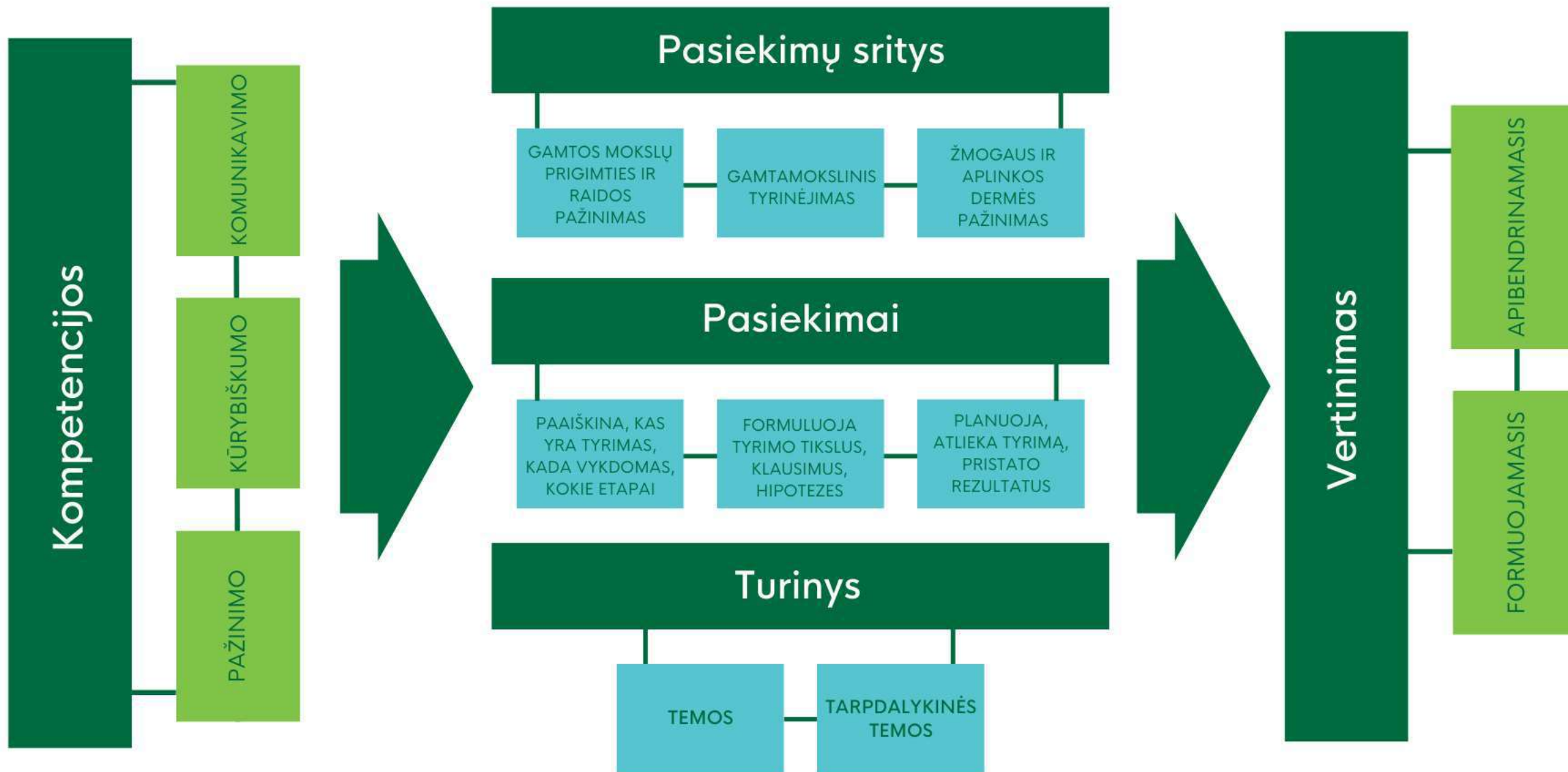
Pasiekimas	1–2 klasės	3–4 klasės	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 ir I–II gimnazijos klasės	III–IV gimnazijos klasės. Bendrasis kursas	III–IV gimnazijos klasės. Išplėstinis kursas
I. Kalbėjimas, klausymas ir sąveika (A)							
Aktyviai klausosi sakytinio teksto (A1).	Atidžiai klausosi, aptaria (atrenka, išskiria) esminę informaciją; reaguoja į klausimus, prašymus, pastebėjimus, pajuokavimus (A1.1.3).	Klausosi dėmesingai ir reflektoriai (žodinėmis ir (ar) nežodinėmis priemonėmis parodydamas santykių su pranešimu), tiksliai atrenka informaciją (A1.1.3).	Aptaria teksto tematiką, turinį, susieja teksto dalis, daro apibendrinančias išvadas (A1.1.3).	Išskiria klausymosi tikslo atžvilgiu svarbią informaciją, ją grupuoja, (įvairiais, tinkamais būdais) išsiaiškina nesuprastas mintis, idėjas, sąvokas (A1.1.3).	Aptaria įvairaus pobūdžio sakytinių tekstų turinį (esmę ir detales, pagrindinę mintį, keliamas problemas, reiškiamus požiūrius, pateikiamus argumentus), paaiškina tiesioginę ir perkeltinę prasmę (A1.1.3).	Analizuoja ir interpretuoja sakytinį tekstą (monologą, ir dialogą ir polilogą), atskleidžiamas, kokią įtaką teksto prasmei daro raiškos, teksto tikslų, konteksto ir adresato ryšys (A1.1.3).	Analizuoja ir interpretuoja sakytinį tekstą (monologą, dialogą ir polilogą), atskleidžiamas, kokią įtaką teksto prasmei daro raiška, kontekstas, ir pasirinktas kalbos žanras (A1.1.3).

Kompetencijų ir pasiekimų sąsajos

- Bendrosiose programose siektini **ugdymo rezultatai aprašyti kaip mokinių kompetencijų ugdymo pasiekimai.**
- Pasiekimų sritys ir pasiekimai bendrosiose programose išskirti, remiantis Kompetencijų raidos aprašu, pateikiamu 1 priede.
- Pasiekimai siejami su išskirtais kompetencijų sandais ir jų raiška.
- Mokymosi turinys susietas su kompetencijoms ugdyti aktualiais kontekstais.

KOMPETENCIJOS UGDYME. GAMTOS MOKSLŲ PAVYZDYS

Kompetencijų ugdymą koduojame ir mokymosi uždavinyje

SESG

Komunikavimo

Grupėse surinkti informaciją apie pasirinktą šalį ir ją pristatyti.

Kompetencijas reikia įsivertinti!

Veiklos įsivertinimo kriterijai:

*Atsakingai atlikau komandinio darbo vaidmenį
Surinkau esminę informaciją
Sukūriau pranešimą
Pristačiau pasirinktą šalį*

Kam visa tai?

Orientuojamės į tai
kaip veikė mokiniai, o
ne tik į tai kiek atliko
užduočių.

Dalyku ugdoma kompetencija

DALYKAS

KAIP TO DALYKO MOKYSIMĖS?

Turinys yra ne tik „Ką?“, bet ir „Kaip?“

Dalykiniai gebėjimai ugdomi tada, kai informacija yra renkama, analizuojama, o ne tik išklausa ar tik „dėstoma“.

Viskas atliekama **su veiksmu** ir mokinio įgalinimu.

Kompetencijoms reikia situacijų, konteksto ir dalyko turinio!

**ieškant informacijos,
-pasirenkant tinkamus informacijos
šaltinius;
-rūšiuojant ir nustatant esminę informaciją;
-renkantis tinkamą formą rezultatams
pristatyti;
-klasifikuojant, lyginant ir tyrinėjant**

Pamokos struktūra

Sužadinimas

Aktyvi mokymosi veikla

Refleksija ir įsivertinimas

Mokymosi uždavinys turėtų būti susijęs su kompetencijų ugdymu, ne tik akademiniiais siekiais

Pažinimo kompetencija

Sando Kritinis mąstymas raiška:

- Dalykui būdinga mąstymo forma
- Dalykui būdingas pagrindimo būdas
- Žinios skirtinguose kontekstuose

Kūrybiškumo kompetencija

Sando Generavimas raiška:

- Generuoja įvairias, originalias idėjas ar problemų sprendimus.
- Idėjas, galimybes, būsimus veiksmus apsvarsto iš skirtingų perspektyvų.

Pažinimo kompetencija

Komunikavimo kompetencija

Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

Kultūrinė kompetencija

Kūrybiškumo kompetencija

Pilietiškumo kompetencija

Skaitmeninė kompetencija

Pažinimo kompetencija

Sando Mokėjimas mokytis raiška:

- Reflektuoja mokymosi procesą
- Mąsto apie mąstymą (metakognicija)

Sando Tyrinėjimas raiška:

Įžvelgia, identifikuoja problemas ir kūrybines galimybes. Renka, sieja ir kritiškai vertina kūrybai reikalingą informaciją. Dalinasi žiniomis, kūrybinėmis idėjomis, patirtimi.

Bendrųjų programų atnaujinimo dokumentai

ŠVIETIMO PORTALE www.emokykla.lt

→ emokykla.lt

ŠVIETIMO PORTALAS
www.emokykla.lt

Registruotis Prisijungti

Pradžia Bendrosios programos Skaitmeninės mokymo priemonės Metodinė medžiaga Vadovėliai Pagalba mokytojui Renginiai

- Galiojančios bendrosios programos iki 2024-08-31
- Atnaujintos bendrosios programos**
- Atnaujintų bendrųjų programų diegimas

Švietimo portale pateikiama informacija apie išteklius, kuriais mokytojai gali pasinaudoti organizuodami ugdymo procesą iš Ukrainos atvykstantiems mokiniams ar aptardami situaciją su klase.

 Kompetencijų raidos aprašas

Priešmokyklinis ugdymas

Patvirtinta bendroji programa	Įgyvendinimo rekomendacijos	
.pdf formatu	.pdf formatu	OneNote formatu
		

Pradinis, pagrindinis, vidurinis ugdymas

Dalyko pavadinimas	patvirtinta bendroji programa .pdf formatu	Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijos		Vidurinio ugdymo bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijos	
		.pdf formatu	OneNote formatu	.pdf formatu	OneNote formatu
Dorinis ugdymas					
Etika					
Kalbinis ugdymas					
Lietuvių kalba ir literatūra					
Lietuvių gestų kalba					

Bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijos

ŠVIETIMO PORTALE www.emokykla.lt

Tiksli nuoroda: <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>

Pradinio ugdymo bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijos	.pdf formatu 	OneNote formatu
Pradinio ugdymo lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijos	.pdf formatu 	
Pradinio ugdymo tautinės mažumos (rusų) gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijos	.pdf formatu 	

Bendrųjų programų pritaikymas įvairių poreikių mokiniams

<https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/bendruju-programu-projektai>

Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams

Elgesio ar/ir emocijų sutrikimus turintiems mokiniams	
Intelektu sutrikimus turintiems mokiniams	
Mokiniams, turintiems negalią dėl įvairiapusio raidos sutrikimo	
Judesio ir padėties bei neurologinius sutrikimus turintiems mokiniams	
Kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turintiems mokiniams	
Klausos sutrikimą ar kochlearinius implantus turintiems mokiniams	
Įgimtą kurčneregystę turintiems mokiniams	
Mokymosi sunkumų turintiems mokiniams	
Mokymosi sutrikimų (bendrųjų, specifinių, neverbalinių) turintiems mokiniams	
Regos sutrikimą turintiems mokiniams	

Bendrųjų ugdymo planų 2023-2024 m. m. ir 2024-2025 m. m. projektas

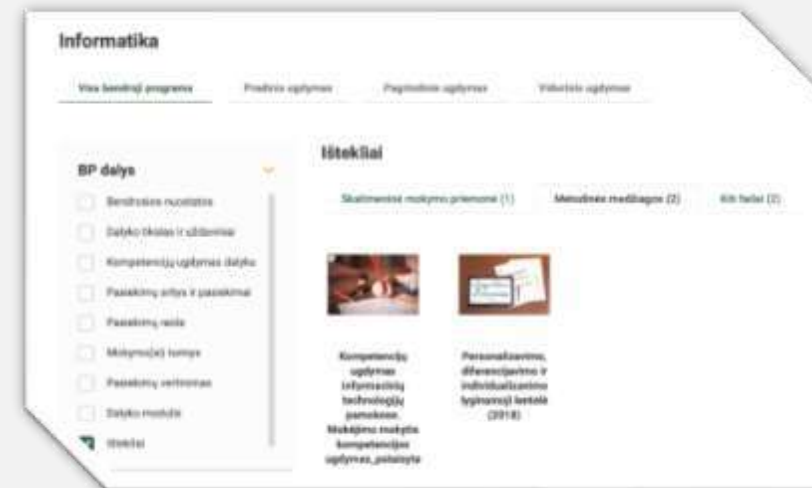
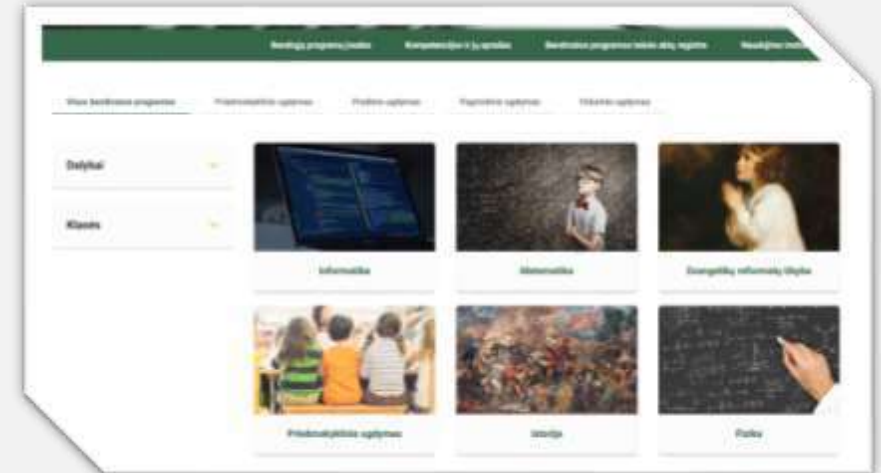

- Nuoroda į dokumentą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/288a7971b41511ed924fd817f8fa798e>

Bendrosios programos atnaujintame Švietimo portale (emokykla.lt)

- Bendrosios programos interaktyviai
- Ryšiai su
 - Vadovėliais
 - Skaitmeninėmis mokymo priemonėmis
 - Metodine medžiaga
 - Kita informacija
- Vykdomi programavimo darbai
- Planuojama pabaiga 2023 I ketv.

Bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijos

VEIKLŲ PAVYZDŽIAI, PATARIMAI MOKYTOJUI

MOKINIŲ DARBŲ PAVYZDŽIAI, GEROSIOS PATIRTYS

www.nsa.smm.lt

Parengta. Planuojami atnaujinimai 2023 II ketv.

70 / 30 bendrosiose programose (BP 30 punktas)

- Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa neskirstoma į dalykus, pateikiamos tik ugdymo(si) turinio gairės, todėl ši nuostata netaikoma.
- Pradiniame ir pagrindiniame ugdyme 70 / 30 nuostatos įgyvendinimas ir proporcijos dydis gali skirtis priklausomai nuo dalyko logikos, tikslų, klasės, mokymo tradicijos.
- Viduriniame ugdyme ši nuostata realizuojama per mokinio pasirenkamus dalykus.

Visas mokymo(si) laikas skiriamas bendrosiose programose apibrėžtiems pasiekimams ugdyti.

Pavyzdys 30 proc. Istorija

Nuostata – rekomenduojamas turinys siejasi su istorija.

Pasirenkamas turinys [...] gali būti skirtas:

[...]

Istorinių šaltinių nagrinėjimui;

Tikrovės kontekstų analizei;

Artimos aplinkos paveldo pažinimui (paveldo objektus rekomenduojama naudoti kaip istorijos pažinimo šaltinius);

projektų vykdymui;

tiriamųjų darbų, jeigu jiems įprasto laiko nepakanka, įgyvendinimui ir aptarimui.

7 klasė. Senovės istorija

Rekomenduojamos temos

- Žmogaus kilmės teorijos
- Archeologiniai radiniai - pagrindinis archeologijos mokslo šaltinis
- Tarp metropolijos ir kolonijos: graikų kolonizacija
- Kinijos civilizacija: susikūrimas ir reikšmingiausi jos bruožai
- Piliakalniai – Baltų epochos liudinininkai

Planavimas. Formos pavyzdys

Dalykas:

Klasė:

Valandų skaičius:

Mokslo metai:

Nr.	Laikas	Mokymo turinio sritis / tema	Valandos	Ugdomi pasiekimai	Ugdomos kompetencijos	Dalykai su kuriais derinamas ugdymo procesas

Planuojami mokymo metodai

Ištekliai

Planuojamas mokinių įvertinimas

Planavimo pavyzdžiai

Matematikos ilgalaikis (metų) planas 3 klasei

PAMOKŲ SKAIČIUS: 4 pamokos per savaitę, iš viso 140 pamokų.

Mokymosi turinys	Valandos *		Kompetencijos ir matematikos pasiekimai**	Pastabos*** (integracija, aktualus turinys, projektai ir pan.)																	
Skaičiai nuo 0 iki 10 000	4	2	<i>Kompetencijos:</i> <table><tr><td>K1</td><td>K2</td><td>K3</td><td>K4</td><td>K5</td><td>K6</td><td>K7</td></tr></table> <i>Matematikos pasiekimai:</i> <table><tr><td>A1</td><td>A2</td><td>A3</td><td>A4</td></tr></table> <table><tr><td>B1</td><td>B2</td><td>B3</td></tr></table> <table><tr><td>C1</td><td>C2</td><td>C3</td></tr></table>	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	A1	A2	A3	A4	B1	B2	B3	C1	C2	C3	Tarpdalykinė integracija (aplinkos apsauga) „Saugau. Skaičiuoju. Siūlau.“ Projektinė veikla „Matematinis stalo žaidimas“
K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7															
A1	A2	A3	A4																		
B1	B2	B3																			
C1	C2	C3																			

Etika

1-2 klasės

Savaitė	Pasiekimo sritis ir ugdoma kompetencija	Veikla/Pavyzdys	Galima integracija su dalyku
4 savaitė	D3 Aš ir ekologija Kaip galima panaudoti “nebenaudingus” daiktus? Kompetencijos: Kūrybiškumo: mokiniai savo nuožiūra kurdami atskiras girliandos detales ugdosi individualų kūrybiškumą. Bendrai susitarę jungdami detales į vientisą girliandą mokosi savo kūrybines idėjas derinti su kitų mokinių idėjomis, matyti kūrinį kaip visumą. Komunikavimo: atlikdami užduotį žodžiu mokiniai ugdysis tiek kalbinius, tiek sklandaus bendravimo (išklausymo, aiškaus savo	<i>Idėjų išsakymas, gebėjimas išklaustyti kitus, susitarti.</i> Galima veikla: bendromis visos klasės pastangomis surenkama kuo daugiau saldinių popieriukų, jie padalinami kiekvienam mokiniui po lygiai. Mokiniai individualiai gamina girliandos dalis, po to, pasitarę, sujungia atskiras dalis į vientisą girliandą.	1. Dailė, technologijos (techninę projekto dalį galima atlikti per dailės bei technologijų pamokas). 2. Matematika (skaičiuodami saldinių popierių, padalindami juos po lygiai kiekvienam mokiniui ugdosi skaičiavimo įgūdžius).

Mityba.

Ilgalaikio plano pavyzdys su galima dalykų integracija ir pasirenkamu turiniu 1–2 klasėms

1-2 klasė (8 val.). 24 val./m. (1/3 nuo 74 pamokų per metus, skirtų dailei ir technologijoms).

				70 % privalomo turinio	30% pasirenkamo turinio
				16–17 pamokos	7–8 pamokos
				Po 4 val./m. M.	Po 2 val./m. M.
Tema	Val	Galimos mokinių veiklos	Galima integracija		
		<i>informacijos šaltiniai</i>	Dalykai	Kitos programos	
Maisto gaminimo, valgymo vieta.	1	Aiškinamasi kokia yra ergonomiška, saugi darbo vieta maisto gaminimui/valgymui, kokie yra reikalavimai švarai, tvarkai, dirbančiojo aprangai, jos detalėms. Analizuojami kokie turimi stalo įrankiai, indai, įranga, stalo ir kt. tekstilė (medžiaginiai ir (ar) vienkartiniai rankšluosčiai, šluostės ir pan.) tinkamiausi numatytiems technologiniams	TECHNOLOGIJOS - TEKSTILĖ (darbiniai rūbai, namų tekstilės asortimentas). TECHNOLOGIJOS-ELEKTRONIKA (saugus elgesys su elektriniai prietaisais). GAMOS MOKSLAI (augalų dalys, gyvavimo ciklai, nauda žmonėms...).	INFORMATIKA (komandų taikymas ir atlikimas, žingsnių numatymas. Atlieka vaizdu pateiktą algoritmą ir gauną rezultatą, kurį pristato). SEU (paaiškina kas padeda vengti pavojų ir ką daryti jei taip nutinka. Paaiškina kodėl reikia laikytis saugos ir higienos	

Gamtos mokslai

1 klasė

Ilgalaikio plano pavyzdys

Mokymo(si) turinio tema	Val. sk.	Galimos mokinių veiklos
26.1.1. Saugus elgesys.	3	Praktinė veikla (pvz., atvejo analizė, situaciniai, vaidybiniai, stalo žaidimai). Mokomųjų filmų peržiūra ir analizė. Projektas (pvz., „Kiek sveria mano mokyklinė kuprinė“).
26.1.2. Sveikas gyvenimas.	3	Praktinė veikla (pvz., situaciniai, vaidybiniai, stalo žaidimai), pokalbis, minčių lietus. Mokomųjų filmų peržiūra ir analizė. Kūrybinis projektas (pvz., „Sveiko maisto užkandžių dėžutė“).
26.2.1. Žmonių įvairovė.	3	Praktinė veikla (pvz., atvejo analizė, kūrybinė užduotis „Atspėk, kurį draugą apibūdinau“). Mokomųjų filmų peržiūra ir analizė.
26.2.2. Gyvūnai.	2	Projektas (pvz., „Mano augintinis“, „Kas gyvena tvarte“) ir jo pristatymas per mini konferenciją. Minčių lietus (pvz., „Kaip rūpinuosi savo augintiniu“), diskusija (pvz., „Kodėl augintiniai atsiranda gyvūnų prieglaudose?“ arba darbas grupėse (porose).
26.2.3. Augalai.	4	Tiriamoji veikla, ekskursijos į mokyklos kiemą, miesto parką ar mišką. Tiriamoji veikla: bandymo atlikimas, stebėjimas. Tyrimas „Medžių lapų tyrimas“. Tyrimas „Nuo sėklos iki sėklos“.

Ugdymosi sritis	Mokinių pasiekimų lygiai	Val.	Turinys
Teatro raiška: 1.Vaidmens kūrimas	Vaidina trumpą etiudą ar personažą pagal sutartą temą ir aplinkybes, su pagalba išreiškdamas pojūčius kalba (arba judesiais, arba mimika) (A1.1) (slenkstinis lygis). Vaidina trumpą etiudą ar personažą pagal sutartą temą ir aplinkybes, išreiškia pojūčius kalba ir mimika (A1.2) (patenkinamas lygis).	12	Psichofiziniai teatro pratimai. Pojūčių atminties, vaizduotės lavinimo pratimai. Scenos kalbos ir judesio užduotys. Mokiniai vaidina personažus įsivaizduojamose aplinkybėse, vertina tų aplinkybių sąlygas: metų ir paros laiką, vidinius veiksnius, aplinkos veiksnius, įvykius. Pasitelkia sąlygas „jeigu aš būčiau tas ir tas, veikčiau ten ir ten, atsitikus tam ir tam įvykiui, elgčiausi taip ir taip“. Kreipiamas dėmesys į aplinkybių vertinimą, organišką (natūralią) reakciją (reaguojant į partnerį, įvykius), dėmesio koncentraciją, vaidinamo personažo charakterį ir siekinius ištisiniame etiudo veiksmu.

Numatomi rezultatai (mokinių pasiekimai)	Turinys (veiklos / temos)	Pamo kų skaiči us	Ugdomos kompetencij os
Šokio raiška			
A1 Šoka pavieniui, poroje ir grupėje, kontroliuodamas judesių tėkmę, orientuodamasis šokio erdvėje, prisiderindamas prie šokio ritmo ir tempo, perteikdamas judesio dydį, formą ir šokio nuotaiką.	Improvizaciniai judesio žaidimai ir kūrybinės šokio užduotys, skatinančios gilinti mokinių savikontrolės gebėjimus, plėtoti šokio elementų supratimą ir raiškos gebėjimus išreikšti judesio dydį (didelis, mažas), stiprumą (silpnas, stiprus), formą (vingiuotas, kampuotas), formuoti erdvėje įvairias figūras (rata, įstrižainę, vingiuotą liniją), perteikti šokio nuotaiką. Renesanso pavanos ir branlio bei lietuvių, rusų, italų liaudies šokių mokymasis.	6-8	Kultūrinė Kūrybiškum o Komunikavi mo Pažinimo Pilietiškumo Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos
A2 Pavieniui ir poroje kuria susietas natūralių šokio judesių sekas, atsižvelgdamas į šokio nuotaiką ir temą, naudodamas įvairių judesių tempą, dydį, formą ir erdvės lygius.	Improvizavimo ir komponavimo užduotys pavieniui ir porose, skatinančios suprasti šokio pradžios ir pabaigos elementus, numatyti judesių vystymo kryptis kontrasto principu pagal nuotaikas (linksmi-liūdnai-piktai-linksmi) ar savybes (lengvai-sunkiai-drąsiai-atsargiai), susiejant su įvairių judesių tempu, dydžiu ir forma, naudojant natūralius judesius.	6-8	Kūrybiškum o Komunikavi mo Kultūrinė Pažinimo Pilietiškumo

Veiklų planavimo pavyzdžiai

Pamokos tema: „TAUTŲ PĖDSAKAI VILNIUJE“

Ugdymo tikslas: „Susipažinti su Lietuvos tautinių ir religinių bendrijų įvairove“

Klasė: 9 kl. (15 - 16 metų)

Tikslas: atskleisti tautinių ir religinių bendrijų kultūrą.

Uždaviniai:

- atskleisti tautinės ir religinės bendrijos sampratą, mažumos teisių demokratijos principą; [...]

Trukmė: (2 pamokos)

Eiga:

1. Mokiniai supažindinami su pamokos tikslais ir uždaviniais, darbo eiga/etapais, darbo priemonėmis ir užduočių atlikimo būdais. [...]

2. Mokiniai atlieka pirmas užduotis. Nagrinėja įstatymus ir dokumentus atskleidžiančius tautinių ir religinių bendrijų padėtį / teises Lietuvoje (pirma pamoka).

3. Tarpinės diskusijos metu mokiniai paaiškina ką sužinojo apie tautinių bendrijų teises ir organizacijas. Nurodo informacinius šaltinius (pirma pamoka).

4. Refleksija ir įvertinimas (pirma pamoka)

5. Mokiniai atlieka testo užduotis, susipažįsta su istoriniu ir dabarties religinių bendrijų kultūros kontekstu (antra pamoka).

(Panaudotos LIMA Vilniaus skyriaus 2021 m. kovo 9 dienos Vilniaus miesto istorijos 7 - 8 klasių olimpiados „Tautų pėdsakai Vilniuje“ užduotys)

6. Atlikę uždaro testo užduotis, mokiniai grupėse aptaria ir atsako atvirus klausimus (antra pamoka).

7. Po pristatymų ir diskusijos, kiekvienos grupės darbas vertinamas įsk. arba nsk. Darbas vertinamas teigiamai, tik tuomet, kai yra pateikiamas. Papildomai, kaupiamuoju vertinimu vertinamas mokinių aktyvumas. (Vilniaus miesto istorinis kontekstas)

Aktyvios nuorodos.

Pirma pamoka – teorinė dalis ir testo užduotys:

https://quizizz.com/admin/presentation/61ae450d2b1a08001db47d21?source=quiz_page

Antra pamoka – viktorina:

https://quizizz.com/admin/presentation/61ae45c32917f7001d8429a7?source=quiz_page

VIKLOS TEMA: Šviesos atspindžio tyrimas

Veiklos tikslas	Išsiaiškinti šviesos atspindžio dėsni
Žinios (sąvokos, reiškiniai)	Šviesos spindulys, šviesos atspindžio dėsnis, kritimo ir atspindžio kampai
Gamtamoksliniai pasiekimai	Įvardija šviesos atspindžio dėsni ir nurodo kur jis pasireiškia. [...]
Kompetencijos	Pažinimo – taiko turimas žinias ir gebėjimus, tinkamai pasirenka strategijas, [...]
Trukmė	1 pamoka
Veiklos tipas	Tyrimas, stebėjimas
Priemonės	Lazeris, veidrodžiai, geometrinės optikos rinkinys, folija
Tikrovės kontekstas (Įvadinė situacija, sudominimas)	„Saulės zuikučiai“ arba bandymas lazerio spindulį nukreipti į taikinį: klasės gale įtvirtinamas lazeris, lentoje nubraižomas taikiny, mokiniai su veidrodžiais turi nutaikyti spindulį į taikinį.
Eiga	Nagrinėjant šviesos atspindį ir lūžimą patogiu naudotis geometrinės optikos rinkiniu. Rekomenduojama šviesos spindulio atspindį nuo veidrodžio palyginti su kamuoliuko judėjimo trajektorija metant jį su vienu atsimušimu nuo žemės. Stebint šviesos spindulio kelią ir kamuoliuko trajektoriją [...]
Refleksija	Kokiuose prietaisuose naudojami veidrodžiai? [...]
Veiklos plėtotė	Galima mokiniams pasiūlyti įtraukiančių veiklų, susijusių su šviesos atspindžiu: pasigaminti periskopą, kaleidoskopą ir pan.
Pagrindinė informacija ir patarimai mokytojui	Dirbant su lazeriais būtina naudoti apsauginius akinius. https://www.thephysicsaviary.com/Physics/Programs/Labs/ConvergingMirrorLab/

Pamokų planai: tyrėjai rekomendavo viešinti

Alytaus Panemunės
progimnazija

Telšių Kranto
progimnazija

Jurbarko Naujamiesčio
progimnazija

Ukmergės „Šilo“
progimnazija

Klaipėdos S. Dacho
progimnazija

Pasiekimų lygių požymiai: skalės

Dažniausiai naudotos trys skalės (savarankiškumo, sudėtingumo, konteksto):

Savarankiškumo

padedamas – procesą moderuoja ir jame dalyvauja mokytojas;

naudodamasis netiesiogine pagalba – užduotis atlieka atsakydamas į nukreipiamuosius klausimus, vadovaudamasis pateiktais kriterijais;

konsultuodamasis – tikslingai klausdamas ar prašydamas patarimų;

savarankiškai – užduotį atlieka be pagalbos

Konteksto

artima aplinka – mokiniui pažįstama, kasdienė aplinka (pavyzdžiui, mokyklos, namų);

įprastas kontekstas – jau nagrinėtos kokio nors reiškinių, proceso sąlygos, aplinkybės;

naujas, neįprastas kontekstas – dar nenagrinėtos kokio nors reiškinių, proceso sąlygos, aplinkybės, reikalaujančios prisitaikymo ir naujų sprendimų

Sudėtingumo

- **paprasciausiomis** vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia 1 žingsnio (pavyzdžiui, tyrinėjant istorinį šaltinį, surinkti reikiamą medžiagą);

- **paprastomis** vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia ne mažiau kaip 2 žingsnių (pavyzdžiui, tyrinėjant pasirinktus šaltinius, surinkti reikiamą informaciją ir pateikti atsakymą į probleminį klausimą);

- **sudėtingomis** vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia 3 ir daugiau žingsnių (pavyzdžiui, atlikti šaltinio analizę, o duomenis pateikti juos apibendrinus arba nurodant priežasties ir pasekmės ryšius)

Užduočių pavyzdžiai – Įgyvendinimo rekomendacijose

B. Matematinis komunikavimas

B1. Paaiškina, perfrazuoja įvairiomis formomis (tekstu, paveikslu, schema, formule, lentele, brėžiniu, grafiku, diagrama) pateiktą matematinį pranešimą.

B2. Tiksliai ir tinkamai vartoja matematinę kalbą: terminus, simbolius, žymėjimus, formules.

B3. Kuria, pristato matematinį pranešimą: atsirenka reikiamą informaciją, naudoja tinkamas fizines ir skaitmenines priemones, atsižvelgia į adresatą ir komunikavimo situaciją.

B1.1 Naudodamasis netiesiogiai teikiama pagalba iliustruoja, atpasakoja, paaiškina perskaitytą, išklausytą paprasčiausią matematinį pranešimą.

B1.2 Iliustruoja, atpasakoja, paaiškina perskaitytą, išklausytą paprasčiausią matematinį pranešimą.

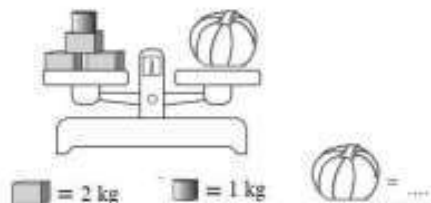
B1.3 Iliustruoja, atpasakoja, paaiškina perskaitytą, išklausytą paprastą matematinį pranešimą.

B1.4 Iliustruoja, atpasakoja, paaiškina perskaitytą, išklausytą nesudėtingą matematinį pranešimą.

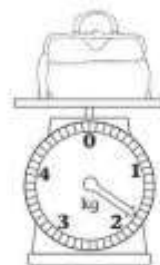
1 klasė. Masė, laikas. Susipažįstama su pagrindiniu masės matavimo vienetu kilogramu (kg). Atliekant įvairias praktines užduotis, mokomasi pajusti, kokių artimoje aplinkoje esančių daiktų masę tinka/netinka apibūdinti šiuo matavimo vienetu, kokie prietaisai gali būti tam naudojami. <...>

Kokia moliūgo masė?

Kokia moliūgo masė?

Pažymėk, kokia rankinės masė?

☐ Mažiau negu 1 kg

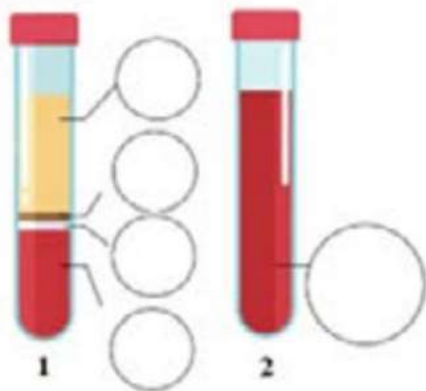
Rankinės yra vienodo dydžio, tačiau jų masė skirtinga. Apibrauk svarstyklės, ant kurių padėta sunkiausia rankinė?

Užduočių / darbų pavyzdžiai

Užduoties pasiekimų lygis:

Neįprastas (akademiniškas) kontekstas

pav. iš <http://inx.lv/lguq>

Paaishkinimas:

Mokiniui pateikiamas paveikslas su dviem mėgintuvėliais: kraujo mėginys po kraujo komponentų nusodinimo (1) ir prieš (2).

Mokinys turi turimas žinias apie kraujo sandarą ir jo funkcijas susieti su skirtinga kraujo komponentų mase:

1. paaiškinkite, kodėl po kraujo centrifugavimo, skirtingos kraujo dalys išsiskluksniuoja;
2. prie 1 mėgintuvėlio tuščiuose apskritimuose schemiškai nupieškite, kokie kraujo sudedamieji komponentai po kraujo nusodinimo proceso m...

Užduoties pasiekimų lygis

Hello Nuri,

I would like to invite you to join the environmental action 'Let's Do It!'. It's a national event to clean the parks. A whole town is coming to help so I would like to advise you to wear clothes for working because we will work the whole day.

Good luck Name

Hello Tina,

Last week I had a great holidays I love it. So first think I did I traveled to Egypt with plane the view was beautiful inside the plane. When I get there I went to the room and slept for a while then I went outside for sunburn. I felt like being in heaven. One think I didn't liked that last few days there was a storm so I had to stay In the room and it was really boring.

Next holiday was that it was my birthday. I felt happy I liked I got best gifts my mom bought me a car so now I can have liens and I can easy drive to work next gift was from my brother was a puppy. It was the best holidays in my life.

- Tinkamai pasinaudoja užduoties įvestimi ir nurašo frazę (to join the environmental action).
- Labai paprastai papasakoja apie savo atostogas, apibūdina teigiamas ir neigiamas patirtis pagal užduoties punktus.
- Kartais sieja žodžius ir frazes paprastais jungiamaisiais žodžiais (so, because).
- Kartais rašytinis tekstas primena sakytinį tekstą, kai skyrybos ženklų nevartojama mintims atskirti. (I felt happy I liked I got best gifts my mom bought me a car so now I can have liens and I can easy drive to work next gift was from my brother was a puppy.)
- Žodynas pakankamas perteikti norimą informaciją, tačiau ribotas. Žodyno vartojimo klaidos (sunburn, I can easy drive) netrukdo suprasti, kas norima pasakyti.
- Gramatikos klaidos dažnos: netinkamai vartojami artikeliai (a great holidays, last few days), laikai (I love it, when I get there, slept, didn't liked).
- Rašybos klaidos netrukdo suprasti, kas norima pasakyti (nacional, advice, think, heven, really, liens).

Minimaliai atlieka rašytinio teksto produkavimo užduotį pagal programos reikalavimus nurodytomis sąlygomis. Rezultatai parodo, jog raiškos strategijomis ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinytais) naudojamos labai ribotai.

Kita metodinė medžiaga

Sukurta

- Metodinė medžiaga dėl Informatikos pradiniam ugdymui
- BP pritaikymo SUP mokiniams rekomendacijos
- Rekomendacijos dėl mokinių individualios pažangos matavimo
- Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas BP tyrimo medžiaga
- Metodiniai leidiniai kompetencijoms tobulinti dalykuose
-

Mokymai

Vykdomi

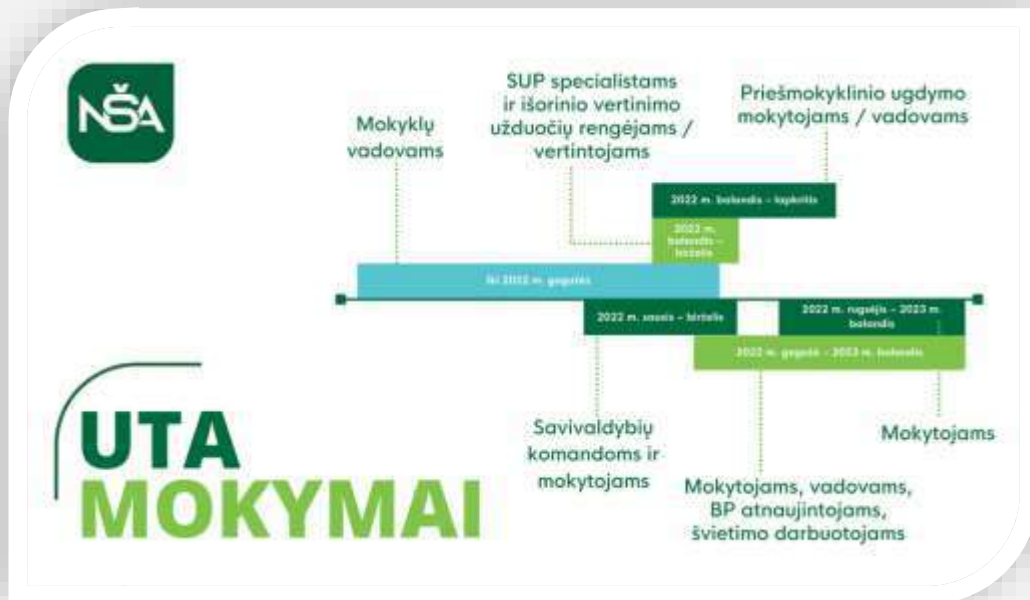
- Mokytojams dalykininkams (vyksta, planuojama 5100 mokytojų).

Planuojami

- Nacionalinės kvalifikacijos tobulinimo programos.

Baigti

- Savivaldybių konsultacijos (240 dalyvių).
- Mokytojų dalykinių kompetencijų tobulinimas (1200 mokytojų).
- Mokyklų vadovams (Britų taryba, 300).
- Mokymai ir rekomendacijos dėl įtraukties BP (99 dalyviai).
- Priešmokyklinio pedagogams (1000 dalyvių).
- Užsienio lektorių konsultacijos (42).
- Mokytojų stažuotės (132 dalyviai).
- Mokytojams apie Informatiką pradiniam (400 dalyvių).
- Mokytojų asociacijų vykdyti mokymai.

Visiems norintiems mokytojams

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Pagrindinis

Lietuvių (lt) ▼

Prisijung

hot

Kursai / Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas
/ SAVARANKIŠKI KURSAI: Mokytojų kompetencijų tobulinimas, skirtas atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimui

SAVARANKIŠKI KURSAI: Mokytojų kompetencijų tobulinimas, skirtas atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimui

Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas / SAVARANKIŠKI KURSAI: Mokytojų kompetencijų tobulinimas, skirtas atnaujinto ugdymo turinio įgyvendini...

ieškoti kursų

SAVARANKIŠKI KURSAI: Mokytojų kompetencijų tobulinimas, skirtas atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimui

Įgyvendinant projektą „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“ patvirtintos 27 mokytojų kompetencijų tobulinimo turinio įgyvendinimui (galima rasti [čia >>>](#))

Naudojant programoms parengtą mokymo medžiagą, sukurti atviri savarankiško mokymosi kursai MOODLE virtualiojo mokymo dalyviams, tiek ir besidomintiems ugdymo atnaujinimu susipažinti su ugdymo turinio atnaujinimo ypatumais.

Medžiaga pagal dalykus bus papildoma.

Prisijungimas į programą:
Prisijungimo vardas: *bu.mokytojas*
Slaptažodis: *Mokykla@2023*

- ▶ Kas naujo švietime? Įtrauktis ir švietimo pagalba
- ▶ Katalikų tikyba
- ▶ Gamtos mokslai
- ▶ Dailė
- ▶ Teatras
- ▶ Biologija
- ▶ Muzika
- ▶ Užsienio kalbos
- ▶ Lietuvių kalba ir literatūra

Ačiū už dėmesį!

K. Kalinausko g. 7, Vilnius, LT-03106

